

Maksiller Anterior Bölgede Canalis Sinuosus Prevalansının Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi ile Retrospektif Olarak İncelenmesi

Zeynep Rana USLU¹, Doğan DOLANMAZ², Elifhan ALAGÖZ³, Özge Serpil ÇAKIR⁴

¹Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

³Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Canalis sinuosus (CS), infraorbital kanaldan ayrılan ve anterior superior alveolar sinir ile damarları taşıyan küçük bir nörovasküler kanaldır. Maksillanın anterior bölgesinde kıvrımlı bir seyir izleyen bu yapı, aksesuar kanallar (AC) şeklinde varyasyonlar gösterebilir. Bu çalışmanın amacı, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT) ile CS prevalansını belirlemek ve klinik önemini ortaya koymaktır. Ayrıca, CS'nin panoramik radyografilerde izlenebilirliği değerlendirilmiş ve farklı görüntüleme yöntemlerinin tanısal etkinliği karşılaştırılmıştır. Bu doğrultuda, hasta grubunda CS'nin panoramik radyografilerdeki olası görünümünü tanımlanarak, klinisyenlerin bu yapıyı fark edebilme düzeylerinin artırılması amaçlanmıştır. Elde edilen bulguların, özellikle implant planlaması ve anterior maksilla bölgesindeki cerrahi işlemlerde nörovasküler komplikasyonların önlenmesine katkı sağlaması hedeflenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif çalışmada, Ocak 2023–Ocak 2025 tarihleri arasında maksilladan alınmış 1550 KIBT görüntüsü incelenmiş; patoloji, cerrahi öykü, yetersiz görüntüleme alanı ve artefakt nedeniyle 570 hasta dışlanarak 980 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. CS varlığı tespit edilen olgular belirlenmiştir. CS saptanan hastalara ait mevcut panoramik radyografiler değerlendirilerek, CS'nin panoramik görüntülerde izlenebilirliği analiz edilip prevalansına bakılmıştır. Veriler 1.gözlemci (öğrenci) tarafından değerlendirilmiş olup, 1 ay sonra %20'lik kısmı 2.gözlemci (uzman radyolog) tarafından kör olarak incelenmiştir ve KIBT'de %77, panoramik radyografide %74 uyum gözlenmiştir. İstatistiksel analizler SPSS 28.0 (IBM Corp.) ile yapılmıştır.

Bulgular: CS, KIBT'de %73,2, panoramik radyografilerde %53,7 oranında saptanmıştır. KIBT'de %14,6 tek taraflı, %58,6 çift taraflı; panoramikte %30,9 tek taraflı, %22,8 çift taraflı izlenmiştir. Yöntemler arasında orta düzeyde uyum bulunmuş ($\kappa=0.587$) ve fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.001$). Cinsiyet ile ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$). KIBT'de yaşla birlikte prevalans artışı anlamlıdır ($p=0.039$), panoramikte değildir ($p>0.05$).

Sonuç: CS'nin yüksek prevalansa sahip olduğu ve KIBT'nin daha güvenilir bir yöntem olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte, panoramik radyografilerde de izlenebilmesi klinikte ön değerlendirme açısından faydalıdır. Cerrahi ve implant planlamasında gerektiğinde KIBT kullanımını önerilir.

Anahtar kelimeler: Canalis sinuosus, panoramik radyografi, KIBT